

MATT HAIG scrie atât cărți de ficțiune, cât și cărți de nonficțiune. Printre acestea se numără romanele *Umanii*, *Cum să oprești timpul* și *Biblioteca de la miezul nopții*, bestseller *Sunday Times* și *New York Times*.

În 2024, se va lansa un film inspirat de romanul său, *Familia Radley*. A scris, de asemenea, o serie de cărți pentru copii, dintre care amintim *Un băiat numit Crăciun*, care a stat la baza unui film de succes, și, cel mai recent, cartea de nonficțiune pentru adulți, *Cartea alinării*.

@matthaig1 | @mattzhaig | matthaig.com

MATT HAIG

**O VIAȚĂ
IMPOSIBILĂ**

Traducere din limba engleză de
IRINA PRICOP

NEMIRA

Ilustrație copertă: Jim TIERNEY
Fotografie autor: Kan LAILEY
Lettering titlu și ilustrație forzaț: Neil GOWER
Design copertă: Canongate Art
DTP copertă: Yanna ZOSMER
Prepress: Alexandru CSUKOR
Tehnoredactare: Antonela IVAN
Redactare: Irinel ANTONIU
Corectură: Daniela ASAFTEI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HAIG, MATT

O viață imposibilă / Matt Haig; trad. din lb. engleză:
Irina Pricop. - București: Editura Nemira, 2024
ISBN 978-606-43-1781-0

I. Pricop, Irina (trad.)
821.111

Matt Haig
THE LIFE IMPOSSIBLE

Copyright © Matt Haig, 2024
Published by arrangement with Canongate Books Ltd,
14 High Street, Edinburgh EH1 1TE
All rights reserved.

„Reality is not always probable, or likely” de Jorge Luis Borges.
Copyright © *BORGES ON WRITING* de Jorge Luis Borges. Copyright © 1973,
Jorge Luis Borges, Norman Thomas di Giovanni, Daniel Halpern,
Frank McShane, folosit cu permisiunea The Wylie Agency (UK) Limited.

Promised Land de Joseph Lorenzo Welbon (Joe Smooth)
Copyright © 1987 Picadilly Music Corp / Kassner Associated Publishers Ltd.
Folosit cu permisiunea proprietarilor. Toate drepturile rezervate.

Citat de Richard Feynman extras din interviul „The Smartest Man in the World”
din revista *Omni*.
Folosit cu permisiunea lui Michelle Feynman și a lui Carl Feynman.

Copyright © Nemira, 2024, pentru prezenta ediție în limba română

Tiparul executat de Monitorul Oficial R.A.

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-1781-0

Pentru Ibiza și oamenii ei

„Realitatea nu este întotdeauna probabilă sau verosimilă.“

JORGE LUIS BORGES, *On Writing*

„When the angels from above
Fall down and spread their wings like doves,
As we walk, hand in hand,
Sisters, brothers, we'll make it to the promised land.“

JOE SMOOTH, *Promised Land*

Stimată doamnă Winters,

Sper să nu vă deranjeze acest e-mail.

Poate vă mai amintiți de mine. Mi-ați fost profesoară de matematică la Hollybrook. Acum am 22 de ani și sunt în ultimul an la universitate. Studiez matematica, sper să vă bucure acest lucru!

M-am întâlnit cu domnul Gupta în oraș, în vacanța de Paști, și l-am întrebat de dumneavoastră, iar el mi-a relatat toate noutățile. Mi-a părut rău să aud că v-ați pierdut soțul. Domnul Gupta mi-a spus și că v-ați mutat în Spania. Una dintre bunicile mele s-a întors în Grenada, pe care nu o mai văzuse de când avea șapte ani, și și-a găsit fericirea acolo. Sper că sunteți mulțumită de mutarea în străinătate.

Și eu am trecut recent printr-un doliu. Mama a murit în urmă cu doi ani, iar eu am căzut într-o profundă depresie. Nu prea mă înțeleg cu tatăl meu și mi-a fost greu să mă concentrez asupra studiilor. Sora mea (poate vă amintiți de Esther) are nevoie de și mai mult sprijin acum. Mi-am dezamăgit iubita și ea m-a părăsit. Au mai fost și alte lucruri. Uneori îmi este foarte greu să continui. Pare că traseul vieții îmi este stabilit, la această vârstă fragedă, și că totul se știe deja. Câteodată, cu toată această presiune, nici nu pot să respir.

Sunt ca într-un șablon, unul numeric, o secvență Fibonacci – 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21 etc. – și, ca în acea secvență, cu cât merg mai departe, lucrurile devin mai puțin surprinzătoare. Dar, în loc să-ți dai seama că următorul număr este găsit prin adăugarea celor două anterioare, realizezi că tot ce ai înainte a fost deja decis. Și, pe măsură ce îmbătrânesc, pe măsură ce trec de mai multe

numere, șablonul devine mai previzibil. Și nimic nu îl poate întrerupe. Credeam în Dumnezeu, dar acum nu mai cred în nimic. Eram îndrăgostit, dar am stricat și asta. Mă urăsc uneori. Stric totul. Mă simt vinovat tot timpul. Beau prea mult și acest lucru îmi afectează studiile, ceea ce iarăși mă face să mă simt vinovat, pentru că mama a vrut să-mi dau silința.

Mă uit la ceea ce se întâmplă în lume și văd că întreaga noastră specie se îndreaptă către distrugere. De parcă e programată; alt șablon. Iar eu pur și simplu m-am săturat să mai fiu om, să mai fiu acest lucru minuscule care nu poate face nimic în privința lumii. Totul pare imposibil.

Nu știu de ce vă spun toate acestea. Am vrut doar să vorbesc cu cineva. Și dumneavoastră ați fost întotdeauna bună cu mine. Sunt în întuneric și am nevoie de puțină lumină. Îmi pare rău. Sună melodramatic. Trebuie doar să fiu un exemplu pozitiv pentru sora mea.

Vă rog să nu vă simțiți obligată să îmi răspundeți. Dar orice îmi veți spune va fi foarte apreciat. Scuze pentru e-mailul lung!

Mulțumesc,
Maurice (Augustine)

Dragă Maurice,

Îți mulțumesc tare mult.

De obicei nu răspund la e-mailuri; nu că aș primi prea multe. Eu și internetul nu facem casă bună. Nu sunt pe rețelele de socializare, dar am WhatsApp, însă îl folosesc rar. La mesajul tău, însă, am simțit că trebuie să răspund, și încă așa cum se cuvine.

Îmi pare foarte rău că ai trecut prin toate acestea. Îmi amintesc de mama ta de la ședințele cu părinții. Îmi plăcea. Mi-o amintesc serioasă, dar cu un mic zâmbet care-i răsucea colțurile gurii atunci când vorbea despre tine. Clar o înveseleai. Doar prin faptul că erai tu însuși. Și asta era cu adevărat o realizare, mai ales pentru un adolescent.

Am început să scriu răspunsul și m-am tot întins, până când am depășit granițele unui scurt e-mail.

Ca să fiu sinceră, intenționez de ceva timp să pun toate acestea pe hârtie, iar mesajul tău a sosit la țanc.

Ceea ce îți voi spune este o poveste care chiar și pentru mine este greu de crezut. Te rog să nu te simți obligat să mă crezi pe cuvânt. Dar să știi că nu am inventat nimic. Nu am crezut niciodată în magie și nici astăzi nu cred. Dar uneori ceea ce pare magic este pur și simplu o parte a vieții pe care nu o înțelegem încă.

Nu pot să promit că povestea mea te va ajuta să crezi în imposibil. Dar este o istorisire, la fel de adevărată ca oricare alta, despre o persoană care a simțit că existența ei nu mai are rost, iar apoi a găsit cel mai important țel pe care îl cunoscuse vreodată. Și cred că am datoria să o împărtășesc. Mai mult ca sigur, eu nu sunt un model de urmat, așa cum probabil va deveni clar pe parcurs. Sentimentele

*de vină m-au copleșit și pe mine de-a lungul vieții. Și, într-un fel,
aici vei regăsi povestea lor. Sper ca măcar o parte să îți fie de folos.
Îți atașez povestea.*

*Toate cele bune,
Grace Winters*

POVESTEA CU SUSPINE

A fost odată o femeie bătrână care trăia cea mai plictisitoare viață din univers.

Își părăsea foarte rar bungaloul, numai ca să meargă la medic, să dea o mână de ajutor la magazinul caritabil ori să facă o vizită la cimitir. Nu-și mai îngrijea grădina. Iarba crescuse peste măsură, iar straturile de flori erau pline de buruieni. Își comanda cum-părăturile săptămânale. Trăia în Midlands. Lincoln. Lincolnshire. Același târgușor cu case din cărămidă portocalie în care stătuse – în afara perioadei de la Universitatea Hull, cu secole în urmă – toată viața ei de adultă.

Știi locul.

Și nu era așa de rău, doar că străzile nu mai erau atât de primitoare ca înainte. Îi era greu să-și vadă jumătate din amintirile dragi acoperite cu placaj și postere rupte.

Stătea și se uita la emisiunile TV din timpul zilei, citea uneori câte-o carte și rezolva cuvinte încrucișate și *Wordle*, pentru a-și menține creierul în priză. Privea păsările din grădină sau se uita la mica seră goală, în timp ce ceasul de pe șemineu continua să ticăie. Fusesse cândva pasionată de grădinărit, dar nu mai era. Avea doar șaptezeci și doi de ani, dar, de când îi murise soțul, cu patru ani în urmă, iar pomeranianul ei – Bernard – la scurt timp după aceea, se simțea complet singură. De fapt, se simțea singură de mai bine de treizeci de ani. Încă din 2 aprilie 1992, mai exact. Data la care își pierduse sensul și scopul, pe care nu le mai regăsise niciodată cu adevărat. Însă singurătatea

îi devenise o realitate profundă și literală în ultima vreme, iar ea se simțea de parcă ar fi avut vreo sută treizeci și doi de ani. Aproape că nu mai cunoștea pe nimeni. Prietenii ei fie muriseră, fie se mutaseră, fie se retrăseseră. Avea doar două contacte pe WhatsApp – Angela, de la British Heart Foundation, și Sophie, cumnata ei, care se mutase la Perth, în Australia, cu treizeci și trei de ani în urmă.

Dar, dintre toate momentele triste din trecut, tot ziua aceea din aprilie o resimțea cel mai profund. Moartea fiului ei, Daniel, fusese extrem de grea și devastatoare, iar când o tragedie este atât de mare duce la alte tristeți și eșecuri, la fel cum din trunchiul unui copac pornesc ramurile. Dar viața mersese mai departe. Împreună cu soțul ei, Karl, se mutase, în cele din urmă, într-un bungalow și încercaseră să facă față cât mai bine, dar nu prea reușiseră, așa că stăteau în tăcere, uitându-se la televizor sau ascultând radioul. Soțul ei fusese întotdeauna foarte diferit de ea. Îi plăcuseră hard rockul și berea tradițională, dar fusese, în esență, un suflet liniștit. Nenorocirile însă cătrănesc tot ceea ce le urmează. Uneori își găseau mângâierea în depănarea amintirilor, dar când Karl a murit a devenit mai greu, fiindcă amintirile nu mai aveau încotro să se ducă. Așa că au rămas, pur și simplu, stătute, în mintea ei. De aceea, ori de câte ori se privea în oglindă, vedea doar o jumătate de viață. Un copac care se prăbușea încet, într-o pădure nevăzută.

Era, de asemenea, un pic strâmtorată cu banii.

Economiile ei de o viață nu mai existau, de când un escroc cu un accent scoțian reconfortant se dăduse drept consilier de securitate la NatWest și – cu ajutorul ei prostesc – furase cele 23.390,27 de lire pe care ea și Karl le puseseră deoparte împreună. A fost o lungă tărașenie, plină de personaje viclene și o bătrână naivă (păi!), dar, spre norocul tău, nu asta este, de fapt, povestea.

Ca să nu o mai lungim, femeia zăcea acolo, cu durerile ei de picioare, încercând să nu răspundă la niciun e-mail de la persoane

necunoscute și lăsându-și viața boțită să alunece, asemenea unei cutii goale de carton, pe apa sâmbetei. Îi trezea interesul doar vederea vreunei cinteze sau a unui graur la hrănitorul pentru păsări din grădina mică aflată în spatele casei, în timp ce continua să respire vechi amintiri și visuri apuse.

SCUZE

Îmi pare rău. A fost cam pompos și melancolic să vorbesc despre mine la persoana a treia. Acum doar *construiesc decorul*. Va fi ceva amuzant, în ciuda acestei introduceri. Și, la fel ca multe dintre lucrurile amuzante din viață, va începe cu o intervenție chirurgicală minim invazivă, de ablație a venelor, pe bază de radiofrecvență.

INCAPACITATEA DE A SIMȚI PLĂCERE

Eram întoarsă pe dos când am decis să mă duc în Ibiza.

Patul de operație pe care stăteam întinsă era atât de înclinat pe spate, încât credeam că o să alunec. Pe perete era o oglindă. M-am uitat la părul meu ciufulit și cărunt și la fața obosită și cu greu m-am recunoscut. Arătam ca o umbră. Evitam pe cât posibil oglinzile.

Încercau să inverseze fluxul sanguin din picioarele mele, înțelegi? Eram mai plină de vene albastre decât o bucată de gorgonzola și trebuia să rezolv situația. Nu din cauza felului în care arătau, ci pentru că îmi provocau mâncărimi și dureri în zona gambelor. Mătușa mea murise din cauza unui cheag de sânge care a început să circule până ajunsese la înaltul rang de embolie pulmonară fatală, așa că am vrut să-mi repar venele varicoase înainte ca un cheag produs de propriul meu corp să manifeste ambiții similare. Îmi pare rău dacă sunt prea multe informații. Doar că vreau să fiu cât se poate de sinceră cu tine, așa că încep cum intenționez să continui.

Sincer.

Deci, în timp ce ascultam radioul, doctorița care m-a operat mi-a injectat de mai multe ori anestezic local pe lungimea piciorului stâng – injecția finală a numit-o, cu tandrețe, dar foarte exact, „înțepătura de albină“. Apoi am ajuns la partea cea mai importantă, unde, mi-a spus ea, un cateter avea să fie introdus în gambă pentru ca vena safenă mare să fie spulberată din interior cu 120° C, „temperatura la care se sotează ceapa“.

— Ar trebui să simțiți ceva...

Și am simțit. Nu a fost plăcut, dar a fost ceva. Adevărul este că nu mai simțisem mare lucru de mulți ani. Doar o vagă tristețe persistentă. Anhedonie. Cunoști acest cuvânt? Incapacitatea de a simți plăcere. O lipsă de simțire. Ei, așa fusesem eu în ultima vreme. Cunoscusem și depresia, dar nu era cazul aici. Nu avea intensitatea depresiei. Doar că îmi lipsea ceva. Existam. Mâncarea era acolo doar ca să mă umplu. Muzica nu mai era decât un zgomot ritmat. Pur și simplu, știi, eram *acolo*.

Ar trebui să simțiți ceva.

Adică aceasta este forma elementară și esențială de existență, nu? Să simți. Și să trăiești fără să simți, asta ce mai era? *Ce era?* Doar stăteam acolo. Ca o masă într-un restaurant închis, așteptând în van să se așeze cineva.

— Gândiți-vă la ceva frumos...

Și, măcar o dată, nu a fost foarte greu să mă gândesc la ceva. Iar principalul lucru pe care m-am concentrat a fost scrisoarea pe care o promisem cu mai puțin de două ore înainte de la biroul unui avocat.